

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 24Csp/91/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318207536
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Bartek
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2020:1318207536.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave, v konaní pred sudcom JUDr. Ivanom Bartekom, v spore žalobkyne: V. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XX, M., v konaní zast. advokátskou kanceláriou Bartošik Šváby s.r.o., so sídlom Plynárenská 7/A, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, v konaní zast. advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s.r.o., so sídlom Žilinská cesta 130, Piešťany, o zaplatenie 4.512,96 eur s prísl. a o vyplácanie dôchodku, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 4.512,96 eur, úrok z omeškania vo výške 8% ročne: zo sumy 188,04 eur od 16.12.2016 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.1.2017 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.2.2017 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.3.2017 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.4.2017 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.5.2017 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.7.2017 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.8.2017 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.9.2017 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.10.2017 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.11.2017 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.1.2018 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.2.2018 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.3.2018 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.4.2018 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.5.2018 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.7.2018 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.8.2018 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.9.2018 do zaplatenia, zo sumy 188,04 eur od 16.10.2018 do zaplatenia a zo sumy 188,04 eur od 16.11.2018 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je povinný vypláčať žalobkyni na jej účet sumu 188,04 eur mesačne, vždy k 15. dňu toho ktorého mesiaca, a to prvýkrát od mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom rozsudok súdu nadobudne právoplatnosť, pričom vyplácanie sa skončí mesiacom, ktorého sa žalobkyňa dožije.

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou súdu dňa 4.12.2018 sa žalobkyňa domáhala vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu v celkovej výške 4.512,96 eur, ktorá predstavuje mesačné plnenie po 188,04 eur za obdobie od decembra 2016 do novembra 2018, spolu s 8% úrokom z omeškania zrejším z výroku rozsudku, ako aj povinnosť vypláčať žalobkyni sumu 188,04 eur mesačne, vždy k 15 dňu toho ktorého mesiaca, a to prvýkrát od mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom rozsudok súdu nadobudne právoplatnosť, pričom vyplácanie sa skončí mesiacom, ktorého sa žalobkyňa dožije. Žalobkyňa ďalej navrhovala, aby žalovanému bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania.

2. Žalobkyňa tvrdila, že dňa 17.9.1997 uzatvorila so žalovaným zmluvu o dôchodku nazvanú ako Zmluva o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. V zmysle zmluvy sa žalovaný zaviazal vyplácať žalobkyni mesačne sumu vo výške 5.665,- Sk, po prepočte konverzným kurzom 188,04 eur, vždy k 15. dňu nasledujúceho mesiaca až do dožitia žalobkyne. Od uzavretia zmluvy žalobca pravidelne mesačne vyplácal žalobkyni mesačné plnenie, na ktoré sa zaviazal. Dňa 26.10.2009 žalovaný vypovedal zmluvu o dôchodku, pričom ako jediný dôvod výpovede uviedol využitie zákonného práva podľa § 582 Občianskeho zákonníka. Žalovaný vo výpovedi zmluvy referoval na ods. 1 uvedeného ustanovenia, ktoré upravuje vypovedanie zmluvy uzavretej na dobu neurčitú. Podľa výpovede sa platnosť a účinnosť zmluvy o dôchodku mala skončiť ku koncu najbližšieho kalendárneho štvrtroka, t. j. dňa 31.3.2010. Žalovaný ku dňu 15.4.2010 už nevykonal žiadnu platbu v prospech žalobkyne. Žalobkyňa, podobne ako iní žalobcovia, si preto žalobou uplatnila proti žalovanému na tunajšom súde nárok na zaplatenie mesačného plnenia za mesiac apríl 2010 a ďalšími žalobami aj nároky za obdobia od mája 2010 do júla 2012, od augusta 2012 do júna 2015 a od júla 2015 do novembra 2016. V týchto konaniach, ktoré mali rovnaký právny základ, tunajší súd opakovane potvrdil, že zmluva o dôchodku je platná a výpoveď žalovaného je neplatná.

3. Žalobkyňa mala za to, že právny názor súdov na túto vec je ustálený, preto si nevie vysvetliť, prečo žalovaný naďalej odmieta plniť svoju povinnosť zo zmluvy o dôchodku, ktorá bola toľkokrát potvrdená súdmi všetkých inštancií a ktorej existencia je preto nespochybniteľná. V tej súvislosti žalobkyňa poukázala na nález ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.4.2012 II. ÚS 26/2012-33 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 5 M Cdo 49/2012.

4. Žalobkyňa spolu so žalobou predložila listinné dôkazy. Iné dôkazy nenavrhol.

5. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 20.5.2019 nárok v celom rozsahu neuznával, neuznával ani uplatnený nárok na opakujúce sa plnenie do budúcnosti. Žalobu navrhol v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

6. Žalovaný popieral, že má so žalovanou platne uzatvorenú zmluvu o dôchodku nazvanú ako Zmluva o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. Tvrdil, že strany takú zmluvu uzatvorenú nemajú, resp. ak mali, táto bola ukončená výpoveďou, ktorú žalobkyňa uviedla v žalobe.

7. Žalovaný uviedol, že výpoveď je platná, pretože zmluva o dôchodku na doživotie je uzatvorená na dobu neurčitú a ako takú ju žalovaný platne vypovedal v súlade s § 582 Občianskeho zákonníka. Zmluvný vzťah medzi žalovanou a žalovaným, založený zmluvou o dôchodku (ak by bola táto platná), zanikol dňom 31.3.2010, preto nároky na plnenie uplatnené v žalobe žalobkyni nevznikli.

8. Žalovaný ďalej uviedol, že na vec sa vzťahujú aj ustanovenia § 27 ods. 8, § 116 a najmä § 119 ods. 3, veta za bodkočiarkou, zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách., a následne sa na vec aplikuje ustanovenie § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Plnenie zmluvy o dôchodku sa stalo právne nemožným zo strany banky. Žalovaný podrobne argumentoval, aký je účel týchto ustanovení a prečo žalovaný ako banka nemôže žalovanej plniť, pretože bez protiplnenia žalobkyne ide o zakázané plnenie. Takýto zákaz je podľa žalovaného logický a potrebný aj z dôvodu ochrany vkladov klientov. Na plnenie žalobkyni neexistuje ani žiaden hospodársky dôvod. Z týchto dôvodov nie je možné zaviazat' žalovaného na plnenie záväzkov žalobkyni ani do budúcnosti.

9. Súd rozhodol vec bez nariadenia pojednávania, za splnenia podmienok podľa § 177 ods. 2 písm. b) Civilného sporového poriadku (CSP). Obe strany súhlasili s rozhodnutím sporu bez nariadenia pojednávania.

10. Pokiaľ ide o skutkový stav, žalovaný popieral uzavretie zmluvy o dôchodku, hoci pripúšťal, že ju so žalobkyňou uzavrel. Vzhľadom na predchádzajúce rozhodovanie tunajšieho súdu o nárokoch žalobkyne z rovnakej zmluvy súd hodnotil túto námietku ako formálnu, účelovú. Napriek tomu sa ňou súd zaoberal.

11. Z predložených dôkazov mal súd za preukázané, že žalobkyňa dňa 17.9.1997 písomne požiadala o poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP a v rovnaký deň uzavrela so žalovaným písomnú zmluvu o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s. Predmetom zmluvy bolo podľa bodu 1 zmluvy doživotné plnenie z uplatneného a priznaného nároku na

plnenie z DPF SLSP podľa Štatútu PDF SLSP, pričom povinnosť plniť má žalovaný (povinný) a právo na plnenie žalobkyňa (príjemca). Podľa bodu 2 sa povinný zaviazal vyplácať príjemcovi doživotne sumu vo výške 5.665,- Sk na základe skutočností uvedených v žiadosti o plnenie, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Podľa žiadosti o poskytnutie plnenia žalobkyňa odpracovala u žalovaného 39 rokov a pracovný pomer bol ukončený dňa 29.7.1997 z dôvodu odchodu do starobného dôchodku.

12. Žalovaný nepredložil ani neoznačil žiadne dôkazy, ktoré by spochybňovali alebo vyvracali skutkový stav tvrdý žalobkyňou, vyplývajúci tiež z listinných dôkazov. Súd tak mal za preukázané rozhodujúce skutočnosti, ktoré tvrdila žalobkyňa (bod 2) a z toho skutkového stavu pri rozhodnutí vychádzal.

13. Uplatnený nárok súd posudzoval ako nárok zo zmluvy o dôchodku. Podľa § 842 Občianskeho zákonníka zmluvou o dôchodku sa zakladá niekomu na doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku. Podľa § 843 Občianskeho zákonníka zmluva o dôchodku sa musí uzavrieť písomne. Uplatnené príslušenstvo, úrok z omeškania, súd posudzoval podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.

14. Jedným zo základných princípov CSP uvedeným v článku 2 je princíp právnej istoty.

15. Podľa ods. 1 až 3 tohto článku ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

16. Žaloba bola založená nielen na dôkazoch a na právnych argumentoch žalobkyne, ale aj na skutočnosti, že súdy už jej štyri spory z rovnakej zmluvy opakovane rozhodli v jej prospech a uložili žalovanému platiť dôchodok.

17. V rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Cdo 9/2011, 3 Cdo 253/2013 a 7 Cdo 203/2014 a Ústavného súdu SR IV. ÚS 550/2012 a II. ÚS 26/2012 sú podrobne vysvetlené dôvody, pre ktoré nie je možné predmetnú zmluvu o dôchodku vypovedať. Neexistujú iné rozhodnutia najvyšších súdnych autorít, ktoré by potvrdzovali správnosť argumentov žalovaného, že zmluvu o dôchodku možno vypovedať.

18. Žalovaný neuviedol žiadnu novú skutočnosť alebo nové presvedčivé argumenty, ktoré by mohli založiť odklonenie sa od doterajšej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. Odôvodnenia vyššie uvedených rozhodnutí o možnosti vypovedať zmluvu o dôchodku sú jasné a presvedčivé. Za týchto okolností neexistoval dôvod, aby sa súd o nich odchyľil. Podľa súdu už zo samotnej definície zmluvy o dôchodku, ako zmluvy uzatvárajúcej doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania, vyplýva, že nejde o zmluvu na dobu neurčitú, ktorú je možné kedykoľvek vypovedať. Zmluva uzavretá so žalobkyňou takú možnosť ani nepripúšťa.

19. Na základe uvedeného žalobca nemohol očakávať, že sa žalobe ubráni poukazom na vypovedanie zmluvy.

20. Druhý argument žalovaného o rozpore zmluvy o dôchodku s hmotným právom sa tiež nedal uznať. Na podstatu námietky dal už odpoveď Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý opakovane odmietal ústavné sťažnosti žalovaného proti rozhodovaniu všeobecných súdov v konaniach o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu žalovaného (napr. uznesenia vo veci III. ÚS 103/2014 alebo IV. ÚS 457/2013).

21. Uvedené rozhodnutia vo svojich odôvodneniach potvrdzovali názor žalobkyne, že jej nárok na dôchodok nie je nárokom, ktorý vyplýva zo vzťahu klienta a banky, že nevznikol pri výkone bankovej činnosti, ani v rámci podnikateľskej činnosti.

22. Ustanovenie § 27 ods. 12 zákona o bankách je zaradené v šiestej časti zákona o bankách nazvanej Požiadavky na podnikanie banky. Zo systematického výkladu tohto zaradenia vyplýva, že jeho úmyslom nebolo zakázať uzatvárať zmluvy s vlastnými zamestnancami, ktorých predmetom je plnenie sociálnej politiky zamestnávateľa, prípadne zakázať sponzoring alebo podporu dobročinných projektov. Tento záver podporuje aj dôvodová správa k novele zákona o bankách č. 213/2014 Z. z., ktorou sa transponovali smernice EÚ parlamentu a Rady (EÚ) č. 2013/36/EU a 575/2013 z 26. júna 2013 za účelom zabránenia vzniku strát a škôd v dôsledku nesprávneho výkonu bankových činností.

23. Ustanovenie § 119 ods. 3 zákona o bankách preto nezakazuje žalovanému plniť zmluvu o dôchodku a plnenie žalovaného sa nestalo nemožné v zmysle § 575 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zákon o bankách, predovšetkým § 27 tohto zákona, sa nevťahuje na interné vzťahy žalovaného a jeho zamestnanca. Žiadne ustanovenie zákona nestanovuje plnenie na základe zmluvy o dôchodku ako zakázané. Zmluvu o dôchodku vo výške 188,04 eur mesačne pre bývalú dlhoročnú zamestnankyňu nie je možné hodnotiť ako zmluvu uzatvorenú za nápadne nevýhodných podmienok. Pri zmluve o dôchodku nie je možné hodnotiť jej hospodársky účel a platenie dôchodku posudzovať ako neodôvodnené plnenie, pretože takéto posudzovanie a hodnotenie sa vzťahuje len na zmluvy, ktoré uzatvára banka s klientmi v rámci bankovej, t. j. podnikateľskej činnosti.

24. Na základe uvedeného mal súd zato, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni uplatnené sumy po 188,04 eur za mesiace december 2016 až november 2018, spolu vo výške 4.512,96 eur.

25. Mesačné plnenie bol žalovaný povinný vyplácať žalobkyni k 15. dňu každého mesiaca. Od nasledujúceho dňa je v omeškaní s plnením peňažného záväzku, preto je povinný vždy od 16. dňa toho ktorého mesiaca až do zaplatenia platiť žalobkyni aj uplatnený zákonný úrok z omeškania. Úrok z omeškania za omeškanie s plnením v mesiaci jún 2017 si žalobkyňa neuplatnila.

26. Výška úrokov z omeškania podľa uvedeného nariadenia vlády je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (0,00%).

27. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté. Podľa ods. 2 ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

28. Uvedený odsek 2 predstavuje výnimku z pravidla, že súd v čase vyhlásenia rozsudku nevie, nemá možnosť a ani nemôže odhadnúť budúci stav veci. Súdu sa umožňuje uložiť povinnosť poskytnúť aj plnenie, ktoré v čase vyhlásenia rozsudku nie je splatné, podmienkou takého rozhodnutia však je: (i) existencia právneho dôvodu plnenia v čase vyhlásenia rozsudku, (ii) splatnosť aspoň časti plnenia v čase vyhlásenia rozsudku a (iii) postupný vznik nároku na jednotlivé plnenia podľa hmotného práva (Veľké komentáre Občiansky zákonník I, doc. JUDr. Marek Števíček, PhD. a kol., Nakladateľstvo C. H. Beck 2015).

29. Taktiež podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 253/2013 všetky opakujúce sa dávky súd prizná do budúcnosti len vtedy, ak nastala pred vyhlásením rozsudku splatnosť aspoň jednej dávky a ak nebol nárok do vyhlásenia celkom uspokojený.

30. Všetky uvedené podmienky boli v danom prípade splnené, preto súd vyhovel návrhu žalobkyne aj pokiaľ išlo o výplatu v budúcnosti splatných plnení. Dôvodom pre takéto rozhodnutie tiež bolo opakované odmietanie žalovaného plniť zmluvu o dôchodku napriek predchádzajúcim rozhodnutiam súdov.

31. Žalobkyňa mala vo veci celkový úspech, preto jej bol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP priznaný nárok na plnú náhradu trov konania. O výške náhrady, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni, súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia, na tunajšom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinná strana nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.